

Sygnatura akt II C 268/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant st. sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Raport Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.

przeciwko S. Ś.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt II C 268/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 marca 2019 roku wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, skierowanym przeciwko S. Ś., powód Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o zapłatę na jego rzecz kwoty 2.600,72 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, iż w dniu 4 kwietnia 2018 roku powód nabył od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wierzytelność w stosunku do pozwanego wynikającą z umowy pożyczki z dnia 12 maja 2017 roku. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się: kapitał udzielonej pożyczki w kwocie 2.497,50 zł oraz odsetki umowne liczone od dnia następnego po dacie przelewu wierzytelności tj. od dnia 5 kwietnia 2018 roku do dnia poprzedzającego złożenie pozwu w kwocie 103,22 zł.

(pozew k. 4-6v, k. 9v-11v, pełnomocnictwo k. 12v., wyciąg z rejestru funduszy k. 13)

Postanowieniem z dnia 27 marca 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 399204/19 stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

(postanowienie k.7-7v.)

W odpowiedzi na pozew z dnia 29 lipca 2019 roku, pozwany reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego zarzucił brak legitymacji procesowej czynnej po stronie powodowej, nieistnienie roszczenia, niewykazanie zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia, nieudowodnienie wymagalności roszczenia. Podniósł nadto zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia, nieważności postanowień umownych w zakresie kosztów umowy, prowizji i opłat, oraz niezgodności postanowień umowy z zasadami współżycia społecznego, brak indywidualnego uzgodnienia treści umowy przez przedsiębiorcę z konsumentem, niedostateczne wypełnienie wobec konsumenta obowiązków informacyjnych oraz obowiązków pożyczkodawcy określonych w ustawie o kredycie konsumenckim. Pozwany wnosił o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

(odpowiedź na pozew k. 44-50, pełnomocnictwo k. 51)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. prowadziła działalność gospodarczą polegającą na udzielaniu pożyczkobiorcom pożyczek po spełnieniu przez pożyczkobiorcę warunków określonych w ramowej umowie pożyczki; umowy zawierane były za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Przedmiotem umowy było udzielenie przez pożyczkodawcę pożyczkobiorcy pożyczki, którą pożyczkobiorca zobowiązany był zwrócić pożyczkodawcy na warunkach określonych w umowie pożyczki z uwzględnieniem rat i terminów płatności wynikających z harmonogramu. Pożyczkę uważało się za udzieloną w momencie zaksięgowania przelewu na rachunku pożyczkobiorcy. W celu złożenia wniosku i otrzymania pożyczki pożyczkobiorca m.in. dokonywał rejestracji na stronie internetowej, na której utworzone zostało konto użytkownika. Podczas rejestracji pożyczkobiorca podawał wszystkie informacje wymagane na stronie internetowej, w tym adres poczty e-mail pożyczkobiorcy i hasło, za pomocą którego pożyczkobiorca potwierdzał swoją tożsamość i mógł zalogować się na swoim koncie użytkownika. Po poprawnym wypełnieniu formularza rejestracji pożyczkobiorcy miały zostać przekazane za pośrednictwem strony internetowej dane niezbędne do dokonania przelewu opłaty za rozpatrzenie wniosku o rejestrację: dane odbiorcy, numer rachunku odbiorcy, kwota przelewu zgodnie z tabelą opłat oraz tytuł przelewu. W celu potwierdzenia rejestracji pożyczkobiorca zobowiązany był dokonać przelewu opłaty za rozpatrzenie wniosku o rejestrację na rachunek bankowy pożyczkodawcy wpisując w tytule przelewu tekst zawierający unikalny kod, który pożyczkobiorca otrzymał na pocztę elektroniczną po poprawnym wypełnieniu formularza rejestracji.

(umowa ramowa pożyczki k. 24-29v.)

W dniu 4 kwietnia 2018 roku pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a Raport Niestandardowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w K. zostało zawarte porozumienie dotyczące przelewu wierzytelności. Jak wynika z § 1 ust. 1 tej umowy, jej przedmiotem miały być wymagalne i nieprzedawnione wierzytelności wobec dłużników, wskazane w załączniku nr (...) porozumienia z tytułu zawartych przez zbywcę z dłużnikami umów pożyczek.

(porozumienie do umowy ramowej przelewu wierzytelności k. 68-69)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Zgłoszone w sprawie roszczenie oparte zostało na treści art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2016 r., poz. 1528), zgodnie z którym przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, której kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi w zw. z art. 720 § 1 k.c., z którego wynika obowiązek zwrotu przez pożyczkobiorcę otrzymanych sum.

Pozwany kwestionował zarówno zawarcie umowy w (...) sp. z o.o., jej wykonanie przez tą spółkę, jak też, aby powód był legitymowany czynnie do wzięcia udziału w procesie w związku z nabyciem przez niego wierzytelności z tytułu umowy pożyczki na podstawie umowy przelewu wierzytelności.

Zgodnie z art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w tym roszczenie o zaległe odsetki. Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, oznaczona w sposób dostateczny, tzn. określająca strony stosunku, świadczenie i przedmiot świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego, III CKN 423/98).

W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby nabył wierzytelność wobec pozwanego. Powód złożył umowę ramową przelewu wierzytelności zawartą z (...) sp. z o.o. w W., a zatem z innym podmiotem, niż wskazany przez niego wierzyciel pierwotny. Złożył także porozumienie z dnia 4 kwietnia 2018 roku do umowy ramowej, zawarte z (...) sp. z o.o. Brak jest w aktach sprawy samej umowy ramowej zawartej z (...) sp. z o.o. a także nie wykazano, aby na mocy przedmiotowego porozumienia została sprzedana wierzytelność wobec pozwanego. Wyciąg z listy dłużników (k.22) nie został podpisany przez strony umowy, ani nie zawiera wszystkich wymagalnych elementów, o których mowa w § 1 ust. 2 porozumienia z 4 kwietnia 2018 roku (PESEL, data umowy).

Powód nie wykazał także, aby pozwany zawarł umowę pożyczki z (...) sp. z o.o. w dniu 12 maja 2017 roku. Wprawdzie powód do pozwu dołączył treść ramowej umowy pożyczki, która pozwala poczynić ustalenia odnośnie zasad udzielania pożyczek pożyczkobiorcom w ramach prowadzonej przez (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. działalności gospodarczej, jednakże analiza zapisów tej umowy oraz pozostałych dokumentów nie dają podstaw do przyjęcia, że strony faktycznie łączyła umowa pożyczki na warunkach wskazanych w pozwie. Powód do zamknięcia rozprawy złożył niepodpisaną przez pozwanego umowę pożyczki, formularz informacyjny a także wydruki zatytułowane „przelew wychodzący” na kwotę 1.800 zł i „przelew przychodzący” na kwotę 0,01 zł, których moc dowodowa w ocenie Sądu jest niewystarczająca do uwzględnienia powództwa wobec stanowiska pozwanego, który negował zawarcie z cedentem umowy pożyczki. Godzi się w tym miejscu przypomnieć, że przepisy ustawy Prawo bankowe (art. 7) dopuszczają możliwość prowadzenia przez banki dokumentacji w formie elektronicznej, co oznacza, że wyciągi (zestawienia, potwierdzenia transakcji) generowane na podstawie takiej dokumentacji mogą przybierać formę wydruków komputerowych. Omawiane potwierdzenia przelewu, załączone przez powoda, nie spełniają jednak tych warunków. Niezależnie od tego wątpliwość budzi fakt, że kwota 0,01 zł miała zostać przekazana około pół roku wcześniej niż kwota wynikająca z umowy pożyczki. Złożone przez powoda – do dnia zamknięcia rozprawy - dokumenty są to dokumenty prywatne, nie powiązane z konkretnymi osobami jakie miały być ich autorami, więc ich moc dowodowa jest ograniczona; w świetle braku innego materiału dowodowego, stanowią one jedynie kontynuację twierdzeń procesowych powoda i równie dobrze mogłyby stanowić część uzasadnienia pozwu, a nie dowód na zasadność jego żądania. Jednakże dokumenty te nie mogą być dowodem na to, że doszło do zawarcia i wykonania umowy pożyczki. W niniejszej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że formularz informacyjny został doręczony pozwanemu przed zawarciem umowy (art. 384 § 4 k.c.), oraz że zaakceptował on jego treść. Gdyby nawet przyjąć, że pozwanemu doręczono taki formularz, to powód nie wykazał, aby pozwany złożył oświadczenie woli w opisany w nim sposób. Żaden ze złożonych przez powoda dowodów nie potwierdza, że pozwany dokonał rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy i złożył wniosek na interaktywnym formularzu, co skutkowałoby przyjęciem akceptacji przez pozwanego warunków wynikających z treści złożonej ramowej umowy pożyczki. Powód nie dołączył do pozwu potwierdzenia doręczenia pozwanemu umowy na trwałym nośniku. Brak także jakiegokolwiek dowodu przekazania do dyspozycji pozwanego kwoty pożyczki. Ostatecznie stwierdzić należy, że choć powód wykazał, że pożyczkodawca dysponował danymi osobowymi pozwanego, sama ta okoliczność nie pozwala na ustalenie, że pozwany złożył jakiegokolwiek oświadczenie woli, na skutek którego zawarł umowę pożyczki. Strona powodowa nie złożyła wniosku pozwanego o udzielenie pożyczki złożonego w systemie informatycznym. Brak jest zatem w aktach rozpoznawanej sprawy oświadczenia pozwanego potwierdzającego wolę zawarcia umowy pożyczki z pierwotnym wierzycielem. Nie budzi wątpliwości, że zawieranie umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość jest dozwolone w obrocie prawnym. Nie jest ono wyłączone przez art. 29 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 10 ust. 1 dyrektywy

Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki). Jednakże strona będąca profesjonalistą, obowiązany do podwyższonej staranności w obrocie prawnym, powinna być świadoma ograniczeń dowodowych wiążących się z taką formą zawarcia umowy i uzyskać, a następnie przedstawić dowody złożenia oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę. Powód, który powołuje się na nabycie wierzytelności w wyniku cesji powinien bowiem wykazać wszelkie okoliczności, które obciążałyby pierwotnego wierzyciela, gdyby to on wytaczał powództwo.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił przedmiotowe powództwo, orzekając jak w pkt 1 sentencji.

Na marginesie należy wskazać, że Sąd nie badał w niniejszej sprawie kwestii przedawnienia, mając na uwadze, że przedawnieniu mogą podlegać jedynie wierzytelności istniejące. Powód nie wykazał istnienia wierzytelności. Z tożsamyh względów Sąd nie rozpatrywał pozostałych zarzutów zgłoszonych przez pozwanego.

O kosztach procesu, jak w pkt 2 wyroku, Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., w myśl, którego powód, jako strona przegrywająca sprawę na żądanie pozwanego, obowiązany jest do zwrotu kosztów procesu, na które złożyły się koszty zastępstwa prawnego w kwocie 900 zł (§ 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 ze zm.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.